

Mèxic D.F. 5 de març del 1962

Estimats pares i Joan: seguim amb els tràfecs de preparar les coses. Sembla que se'ns presenta una bona perspectiva per a la venda del pis: en Marc Aureli (el fill de la Fina) està interessat a comprar-nos els mobles per 10.000 pesos -cinquanta mil pessetès-, ja que pensa casar-se aviat. De les coses del taller, el material que no me'n puc emportar, i del cotxe, en podria treure, amb una mica de sort, l'equivalent de 25.000 pessetes més. Aquí els cotxes usats es cotitzen poc i es devaluen de pressa... De manera que aquest seria el nostre modest "capital" de retorn que, si puc treballar de seguida, penso que ens permetria fer front a les despeses inicials. Pensàvem emportar-nos la nevera, ja que ens diuen que a Barcelona són molt cares; és una "Coldspot" elèctrica, americana, que està força bé. Ens ho aconsellen?

Ah! M'oblidava de l'equip de cinema de 8 mm, del qual en puc treure uns 1.500 pesos (7.500 pessetes més), ja que penso que és un luxe que a Barcelona no tindria lleure de permetre'm. La Rosa es vol emportar la màquina de cosir, una Singer elèctrica portàtil. Coses que ens han costat molt, com el televisor i els mobles, els haurém de vendre a un baix preu, però tot serà per bé si ens ajuda al retorn. L'equip cinematogràfic que m'emportaria és el següent:

- 1 màquina "Exakta Varex", de 35 mm, amb objectiu Biotar f.2, amb caputxó per a enfocar i pentaprisma acoplat a cèl·lula fotoelèctrica. Joc de tubs per a reproduccions.
- 1 màquina "Ikoflex", amb Tessar 3.5, cèl·lula fotoelèctrica i objectius auxiliars d'aproximació. (tamany 6 x 6 cm)
- 1 màquina "Exakta", 4.5 x 6 cm, amb Tessar 3.5
- 1 Ampliadora "Federal", americana, amb dos objectius, normal i de focus curt, per a grans ampliacions.

Tancs per a revelar, trípode, accessoris, etc. per al funcionament complet d'aquest equip.

Tinc, també, una ampliadora "Omega", per a negatius 4 x 5 polzades i inferiors, però penso que aquesta és millor no emportar-se-la i veure que en trec aquí, ja que dues ampliadores potser no valen la pena, pel títupus de treball que hauré de fer. Tampoc sé si val la pena de carregar amb les cúbetes, que en tinc unes quantes... Ja em dirà el pare el que li sembla. L'equip de dibuix, en realitat, no és important: un joc de "Pelikan" Graphos,

estoi de compassos, escaires... ¿Es car, tot això, a Bardelona? Aquí, actualment, trobem moltes dificultats per a l'adquisició de bon material, ja que el proteccionisme a la indústria mexicana ens obliga a ~~comprar~~ comprar paper, pintures, tinta xina, guaixos i fins i tot llapiços d'una qualitat detestable. Els pinzells (tot i que, per sort, encara no els fabriquen aquí) són caríssims i els de pèl de marta -per exemple- del número 4 costen uns trenta pesos (cent cinquanta pessetes). La tinta xina, que ens costa més del que valia la "Pelikan" abans del proteccionisme, és tan dolenta que se'n va passant-hi goma de llàpiz i tot va per l'estil. El que explico referent al meu ram, pot aplicar-se a tots els aspectes de l'economia mexicana i la gent està desolada. Per altra banda, com que es calcula que la població mexicana que pot considerar-se consumidora en el nivell normal (del tipus americà o europeu) no arriba als cinc milions de persones, resulta que ni protegint-la la indústria ^{no} pot assolir nivells de venda que justifiquin grans instal·lacions; hi ha, també, el factor que l'obrer mexicà és d'una baixíssima capacitat de producció, cosa que al costat d'un mercat pobre, ajuda a que els articles surtin cars i mal fets.

Avui he vist en el darrer número de "Life" un article sobre Barcelona, "ciudad digna de ser amada". De bones a primeres, planteja el problema dels immigrants aragonesos, asturians, gallecs i murcians, afirmant que ja sumen la tercera part de la població, o siguin 500.000 persones. Si és així, la cosa és realment alarmant i per força deuen haver canviat la fesomia de Barcelona; en aquest aspecte, deurem trobar una ciutat diferent. Però penso que el mal no tenia remei, fins deixant de banda les qüestions polítiques: mentre els catalans no vulguin fer de peons, de tramviaries, de descarregadors del moll, de criats o minyones, etc., com que aquestes funcions són indispensables, hauran de venir de fora els encarregats de realitzar-les i ens hi hauríem trobat amb o sense guerra civil. No sé si la força assimiladora de Catalunya és la mateixa d'abans, quan la majoria de fills d'immigrants es convertia en gent de la "ceba" i nodria els rengles catalanistes amb Sánchez, Rodríguez, Pérez, etc. El mal és que els pares s'afiliaven a les organitzacions anarquistes, amb resultats que encara lamentem.

L'Arcadi i la seva família s'estan animant per al retorn. Ell és un excel·lent decorador, podria tornar ^{amb pessetes} per aguantar ben bé sis mesos i com que sembla que de la seva especialitat hi ha feina, s'ha anat engrescant, sobretot ara que veu la nostra decisió.

Bé, plego. Curso aquesta carta al centre, per a guanyar hores o dies. Ja els aniré informant de tot. Cal pensar, també, en els estudis dels nens i com podríem actuar perquè no sofrissin una interrupció massa llarga.

Una abraçada ben forta de tots nosaltres per a tots vosaltres!

Pelu